

V první rozesílce roku 2020 najdete aktuální pozvánky a upozornění na akce, programy i grantové výzvy.

Přejeme vám rok plný zdraví, radosti, lásky a dostatku času na výlety do přírody, vzdělávání, odpočinek a všechny věci, co máte rádi.

Z významných dnů připomínáme: 6. ledna – Tři králové, 10. ledna – Mezinárodní den lachtanů, tuleňů a velryb, 16. ledna – Den památky Jana Palacha, 27. ledna – Den památky obětí holocaustu, 31. ledna – pololetní prázdniny.

Akce do DIÁŘE:

| | |
|----------------------------|---|
| Čt – Ne 9.–12. ledna | Specializační studium koordinátorů EVVO, modul 4 www.liska-evvo.cz |
| Sobota 18. ledna | Seminář Jak učit POLY www.liska-evvo.cz |
| Sobota 15. února | CEST FEST Vsetín, Férová kavárna LÍSKY, https://cestfest.cz/cest-fest-2020/ |

Připravili jsme pro Vás rozesílku 1/2020. Některé texty zůstávají beze změny, slouží jako rychlý zdroj informací.

Nové texty jsou označeny ikonkou



<http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>

V PŘÍLOZE NAJDETE:

- Rozšiřující studium pro koordinátory EVVO
1.1 Přihláška na studium
- Výzva Podpora ekologických aktivit v kraji



Ptačí hodinka 2020

Ve dnech 10.–12. ledna bude celé Česko historicky podruhé sčítat ptáky na krmítkách. Zapojte se!

Další info na str. 3, videonávody, rady a tipy najdete na webu

<https://ptacihodinka.birdlife.cz/>



Klub LÍSKY

Pokud se vám líbí programy a činnosti LÍSKY, máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje. Pokud si přejete, aby děti i dospělí byli více venku, rozuměli životnímu prostředí a pomáhali o ně pečovat, přidejte se k nám. Staňte se členem Klubu LÍSKY. Svým členstvím podpoříte lískové programy, stanete se součástí dění a zároveň dáte všem najevo, že nám fandíte. Členem Klubu může být i rodina, škola či organizace. Informace o klubu i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>



Osvětové kampaně LÍSKY



Poctivě vyrobené – podpora místní udržitelné ekonomiky ve Zlínském kraji (celoročně)

Ptáci – žijí tady s námi (1.–30. dubna)

Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené (9.–31. května)

Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny (1. května – 30. června)

Stromy a my (15. září – 31. října)




Po dobu trvání dané kampaně vám poskytujeme informace a rady k tématu, náměty a metodické listy pro práci s dětmi, pozveme vás na programy, výstavy, dny otevřených dveří, slavnosti, semináře a exkurze atd. www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane



Pozvánky

VALAŠSKÉ EKOCENTRUM
 INTERKOMUNIKACE REGIONÁLNÍ SPOLEČNOSTI ČESKÉHO PRÁNI OCHRANČI PŘÍRODY



Český svaz ochránců přírody ve Valašském Meziříčí vás srdečně zve na akci:

Sčítání vodních ptáků v Pobečví

Terénní exkurze pro mladé ochránce přírody a veřejnost zaměřená na sčítání vodních ptáků na řece Bečvě a pozorování zimní přírody. Sraz na vlakovém nádraží v 8:15, odjezd vlakem do Hustopečí nad Bečvou, pěší trasa podél toku Bečvy do Valašského Meziříčí (12 km). Předpokládaný návrat do Valašského Meziříčí do 15 hodin. S sebou: peníze na vlak, léto má dalekohled, terénní oblečení a obutí dle počasí, svačinku. Exkurzi vedou Jitka a Mirek Dvořáci.

Sobota 11. ledna 2020

Vlastnoručně upletená ošatka, neděle 19. ledna, Hostětín

Přihlášky na www.hostetin.veronica.cz



CEST FEST 2020, Vsetín, 15. 2. 2020



PharmDr.
MARGIT SLIMÁKOVÁ CEST FEST 2020

VALAŠSKÉ EKOCENTRUM
 INTERKOMUNIKACE REGIONÁLNÍ SPOLEČNOSTI ČESKÉHO PRÁNI OCHRANČI PŘÍRODY




Český svaz ochránců přírody ve Valašském Meziříčí pořádá kurz:

OD OVEČKY ke svetrů

Kurz zpracování ovčí vlny – naučíte se příst na vřetánku a kolovrátku, vyzkoušíte si suché i mokré plstění. Dozvíte se, jak vlnu práť, barvit a česat. Lektorka: Mgr. Jitka Dvořská, účastnický poplatek: 1 000,- Kč

Sobota 25. 1. 2020 od 9 do 16 hodin

Bližší informace: jitkadvorskavm@seznam.cz nebo telefon: 733 651 127
 Termín pro příjem přihlášek do 15. 1. 2020
 Valašské ekocentrum ČSOP



Domácí výroba sýrů



Přijďte se naučit, jak snadno a s radostí vyrobit doma základní mléčné produkty: čerstvý sýr, polotvrdý lisovaný zrající sýr, tvaroh a keřfíl. Na kurzu získáte základní teoretické znalosti a praktické dovednosti, díky nimž tyto produkty doma snadno vyrobíte. Kurz bude doprovázený ochutnávkami sýrů.

Termín: víkend 8. – 9. února 2020
Sobota od 8.00 – 17.00
Neděle od 8.00 – 12.00

Cena: 1 500,- (cena zahrnuje DPH, lektorné, drobné občerstvení)
Cena: 2 900,- (cena zahrnuje DPH, lektorné, drobné občerstvení, základní vybavení pro výrobu sýrů v hodnotě 1 400,- Kč)

Místo konání: Valašské ekocentrum, Šafaříkova 555, Valašské Meziříčí.

Přihlášky: do 25. 1. 2020 u Jitky Dvořské,
 tel: 733 651 127,
 e-mail: jitkadvorskavm@seznam.cz.
 Počet účastníků je omezený.

Vřele doporučujeme si ke kurzu objednat i základní vybavení pro výrobu sýrů v hodnotě 1 400 Kč, které vám v případě zájmu bude na kurzu předáno. Budete tak moci vyrábět přímo na kurzu a vyrobené sýry i s vybavením si odnéstete domů. Bez zakoupení vybavení budete pouze pozorovat lektorku a ostatní účastníky při výrobě a učit se teoretické základy. V ceně vybavení je zahrnuto: 10 l BIO mléka v kyblících, mlékařské kultury, syřidlo, digitální teploměr, 7x forma, kelímky na sýr, příručka pro výrobu, stříkačky, box s víkem na odkapání a zrání sýrů.

Lektorka: Ing. Lenka Musilová vystudovala chemii na MU a poté chemii a biotechnologii potravin na VUT Brno. S výrobou sýrů má několikileté zkušenosti. Svou vášní pro výrobu sýrů podpořila nejen vlastní praxí, ale také stážemi na francouzských farmách a v profesionálních syrárnách.

Videosestřih z předchozího kurzu je ke shlédnutí zde: bit.ly/kurz_syru





Zdroje (nejen) pro EVVO

- **Dotační programy Zlínského kraje na rok 2020**
RP04-20 Podpora ekologických aktivit v kraji
 Příjem a registrace Žádostí: 20. 1. – 14. 2. 2020
www.kr-zlinsky.cz/rp04-20-podpora-ekologickych-aktivit-v-kraji-cl-4733.html
- **Národní program životní prostředí. Výzva č. 7/2019: Přírodní zahrady**
 Proměnit školní pozemek na prostor vhodný pro venkovní výuku a posílit kontakt dětí s přírodou umožní nová dotační výzva. Rozděleno bude 250 milionů korun na vybudování hřišť a zahrad v přírodním stylu. Příjem žádostí od 3. února 2020. **LÍSKA poskytuje poradenství při zpracování žádosti** (viz str. 7).
www.liska-evvo.cz/doc/narodni-program-zivotni-prostredi-vyzva-c-72019-prirodni-zahrady
- **Výzvy Erasmus plus**
www.ef-czech.cz/erasmus/
- **Výzva Nadace VIA „Živá komunita“** – program podporující aktivní lidi, kteří chtějí zlepšit život ve své sousedské komunitě.
www.nadacevia.cz/ziva-komunita
- **Nová výzva Sážíme budoucnost – hlavou – srdcem – rukama**
 Nadace Partnerství vyzývá: zasadte se s námi o lepší budoucnost a přidejme společně do české krajiny 10 milionů stromů pro odolná města a zdravou krajinu.
www.sazimebudoucnost.cz

Co člověk – to strom do 5 let
 Cílem projektu je do pěti let vysázet 10 milionů stromů mimo les. Za každého občana Česka jeden. Počítadlo na stránkách www.sazimebudoucnost.cz začíná sčítat stromy vysazované po celé České republice. Státní fond životního prostředí ČR podpoří výsadbu komunitní zeleně dotační výzvou s alokací 100 milionů korun.

Nově se rozšířila podpora na sazenice stromů s výškou od 121 cm a současně došlo ke zpřesnění, že do žádostí o podporu lze zahrnout také stromy ovocné. Úpravy jsou platné od 13. listopadu 2019.
www.narodniprogramzpcz/dotaci-podporime-i-vysadbu-mensich-stromu



Náměty, doporučení, inspirace a příklady dobré praxe

■ PŘIKRMUJTE A POZORUJTE

Mrazivá rána napovídají, že je čas začít přikrmovat ptáky. Začátek listopadu je skutečně ideální doba na oprášení ptačích krmítek. Pokud ptáky začneme přikrmovat již nyní, zvyknou si na dané krmítko a za krutých mrazů najdou vždy cestu za potravou.

Do krmítek dáváme zprvu jen hrstku krmiva, ale pravidelně. Až udeří mrazy nebo napadne sníh, je dobré zvýšit množství krmiva. Přikrmovat můžeme až do konce března.

Od minulé zimy se každý majitel krmítka může stát vědcem tím, že se zapojí do **celostátního sčítání ptáků na krmítkách ve dnech 10.–12. ledna 2020**.

Příprava na sčítání (tzv. Ptačí hodinku) začíná ale již tím, že ptáky na své krmítko naučíte létat. Česká společnost ornitologická, která sčítání organizuje, navíc připravila zajímavý web, na kterém se každý může dočíst, jak správně přikrmovat a ptáky pozorovat. Informace můžete také dostávat postupně emailem.

Více o sčítání krmítkových ptáků se dozvíte na: <https://ptacihodinka.birdlife.cz/>



■ Fridays For Future Česká republika, www.facebook.com/fridaysforfuture.cz

■ Zdravý talíř – ještě lepší!

Před deseti lety vytvořila Margit Slimáková výživové doporučení Zdravý talíř, který se od té doby dostal do stovek článků i do výuky ve školách, jeho letáček se rozdával v mateřských školách a lékárnách, mnozí ho dokonce máte na ledničce. Před pár dny vyšla podoba zásadní aktualizace, více na

www.margit.cz/pruvodce-sku-jidlem/



■ Pomalé nakupování

Komunitní farmářské tržiště SCUK.CZ. Na Scuku je hlavní udržitelnost a ekologie, podpora lokální ekonomiky i podpora malých a středních zemědělců a farmářů. Proto přichází s myšlenkou Pomalých nákupů. Pomalé nakupování totiž znamená nakupovat udržitelněji, neplýtvat jídlem, rozmyslet nad každým nákupem. Je to povědomí o tom, kdo potravinu vypěstoval, za jakých podmínek a jak se k nám dostala. Pomalé nákupy jsou o setkávání lidí, je to vykročení z běžné supermarketové anonymity.



■ Zapojte se a sledujte iniciativu Ministerstva životního prostředí **#dostbyloplastu** www.mzp.cz/ či www.nepetuj.cz

■ STOP palmovému oleji, www.stoppalmovemuoleji.cz/





Stalo se v regionu

Kurzy vaření a pečení z biopotravin na Kopanicích

Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic uspořádalo v prosinci dva kurzy, na kterých se vařilo a peklo z biopotravin. Akce zorganizovalo ve spolupráci s PRO-BIO regionálním centrem Bílé Karpaty.

První kurz probíhal v neděli **8. prosince 2019 u Penzionu Žitková** pod názvem **KARPATY NA OHNI**. Zájemci mohli načerpat inspiraci od známého **kuchaře a publicisty Michala „Hugo“ Hromase**, který opět po roce zavítal na pozvání IS Kopanice do Bílých Karpat. V loňském roce vedl kurz pořádaný společně i s SOŠ Luhačovice zaměřený na úpravu bio jehněčího ve školní kuchyni. Letos probíhalo vaření s Michalem venku na ohni. Prostory a příjemné zázemí nám nabídl Penzion Žitková. Michal Hromas totiž venku vaří nejraději - připravuje na ohni i svatby, oslavy a další akce. Rád také používá suroviny z ekofaremu a ekologické produkce. Jako zkušený kuchař zdůrazňuje, že kvalita surovin je základem pro přípravu chutného jídla. Také připomíná, že nejde jen o kvalitu surovin, ale i o to, jakým způsobem a v jakých podmínkách se na farmách chovají zvířata a pěstují rostliny. Nejde tedy pouze o jídlo. Pod jeho vedením jsme na Žitkové společně připravovali celý den několik pokrmů z různých druhů masa i zeleniny a ovoce. Pekli jsme také kváskový chleba nebo jablečný koláč ze špaldové mouky. Jídla byla výtečná a nálada také. Kromě vaření umí totiž Michal o vaření i poutavě vyprávět.

Spolupracuje mimo jiné i s PRO-BIO Svazem ekologických zemědělců. Společně s ním vydal v roce 2016 Kuchařku ze dvora. Jak nám prozradil, v současné době připravuje další knihu a rád by v ní použil i nějaké fotografie z našeho kurzu.

Druhý kurz proběhl těsně před Vánoce **22. prosince 2019 v prostorách kempu ve Starém Hrozenkově**. Učili jsme se péct **kváskový chleba z biomouky** pod vedením lektorky **Marie Pechové** z Vlašských Klobouk. Mysleli jsme, že v tomto předvánočním čase půjde spíše o „klubovou“ akci pro pár vážných zájemců, obrovský zájem nás však velmi mile překvapil. Asi 40 účastníků se do prostorné jídelny kempu jen tak tak vešlo. Paní Pechová představila podrobně všechny fáze od přípravy kvásku a těsta až po upečení a skladování samotného chleba. Přivezla kvásek, hotový upečený chléb i vykynuté těsto. S ním si mohli zájemci vyzkoušet na místě práci vlastníma rukama. Pro domácí pečení si pak odnesli domů kromě kvásku i recept na kváskový chleba a další rady a tipy. I s touto lektorkou spolupracujeme už delší dobu. Uspořádali jsme v minulosti společně několik hezkých kurzů kváskového pečení, které je mezi lidmi čím dál víc populární.

Na kurzech máme možnost prezentovat účastníkům i základní principy a přínosy ekologického zemědělství a produkce biopotravin. Zájem o kurzy vaření a pečení z biopotravin je stále, proto bychom v těchto aktivitách rádi pokračovali i v budoucnu.

Obě akce podpořila finančně kontrolní organizace pro ekologické zemědělství KEZ o.p.s. Chrudim.

Renata Vaculíková,
Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopanic, o.p.s.

www.iskopanice.cz



Zprávy z webu a tisku

Global Teacher Prize Czech Republic

Proč vznikla odborná cena Global Teacher Prize Czech Republic? Naším cílem je zvýšit prestiž učitelského povolání, proměnit pohled české společnosti na učitelskou profesi a pomoci nastavit standardy učitelské praxe.

Pomozte nám ocenit a podpořit inspirativní pedagogy, kteří nás posouvají dál. Protože na učitelích záleží!

Nominovat své učitele můžete na www.gtprcz.cz od 1. ledna 2020

Bob Kartous: Změny na trhu práce, stárnutí populace, doživotní sebevzdělávání

Když se dneska podíváme na největší problémy, které bude lidstvo řešit, tak mezi ně rozhodně patří i stárnutí populace. To se týká především vyspělých zemí světa, jako je ta naše, a to s tím, jak se zvyšuje průměrná délka života, snižuje se porodnost apod. Dokonce se odhaduje, že během několika málo desítek let může být v české společnosti více seniorů než mladších lidí. To vše se promítne nejen do společnosti jako takové, ale samozřejmě i do trhu práce a pracovních návyků, které si my všichni budeme muset postupem času osvojit.

Jedním z nejdůležitějších návyků bude schopnost neustálého sebevzdělávání a přizpůsobování se novým trendům a změnám na trhu. A právě o tom jsem si povídal s vedoucím komunikace EDUin, publicistou a spisovatelem Bobem Kartousem, který nedávno vydal na toto téma i novou knihu No Future.

<https://mladypodnikatel.cz/bob-kartous-zmeny-na-trhu-prace-starnuti-populace-dozivotni-sebevzdelavani-t37178?>

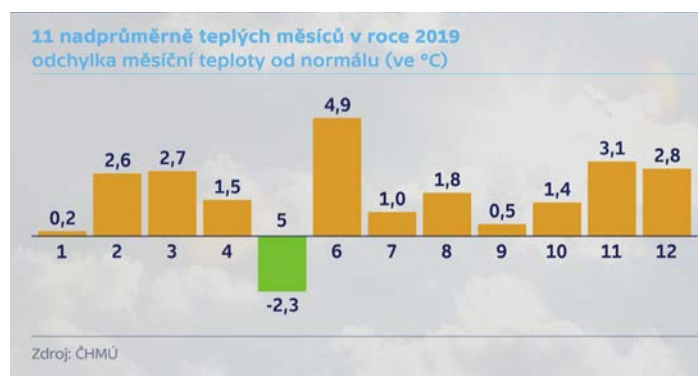
Jak funguje fair trade

Mezi hlavními výhodami fair trade patří garantovaná minimální výkupní cena. Ta chrání pěstitele, aby nemuseli třeba svou kávu prodávat pod cenou, která už nekryje jejich náklady na produkci a důstojný život. <http://bit.ly/1bPdIlf>

Zahrada jako ráj

Co to znamená, když se řekne „přírodní zahrada“? Dokument přináší základní informace o tomto fenoménu na našem území www.ceskatelevize.cz/porady/1095913550-nedej-se/

Odchylky měsíčních teplot





Zprávy z webu a tisku

Benefity volné hry vás přimějí, abyste zásadně ustoupili od řízení aktivit svých dětí

Pryč jsou časy, kdy máme říkat svým dětem, ať si hrají venku, dokud se nerozsvítí lampy. Ale měly by být pryč? Kromě toho, že rodiče potřebují chvíli pauzu, lékaři říkají, že volná hra prospívá dětem ve vývoji.

Podle studie University College London mají děti díky volné hře lepší sociální dovednosti a jsou aktivnější. To potvrzuje i Harvard Graduate School of Education ve svém článku, v kterém uvádí, že volná hra pomáhá dětem rozvíjet důležité dovednosti, například kreativní myšlení, rozpoznávání vzorců, empatii, ovládání svých vlastních emocí a mnoho dalšího. Podle lékařů je volná hra nezbytná k tomu, aby z dítěte vyrostl zdravý a šťastný člověk.

www.svobodauceni.cz/clanek/benefity-volne-hry-vas-primeji-abyste-zasadne-ustoupili-od-rizeni-aktivit-svych-deti/

Kde lovíme BIO

Mapa českých biopotravin
<https://kde.lovime.bio/>



Učíme se venku

Otevřený společný projekt a kampaň více organizací. LÍSKA je jednou z nich. Projekt spojuje učitele, rodiče i odborníky. Podporuje hru a učení venku jako předpoklad zdravého rozvoje dětí.

Je chladno? Je konec učení venku? Nebo naopak startují nové možnosti? Záleží na tom, co chceme vidět, zda překážku či příležitost.

Pomůcky k učení venku – kde pořídit?

Je jich plná příroda – kamínky, dřívka, šišky, kaštiny, žaludy, pecky ze švěstek či meruněk, voda, sníh.

Jak to vidí učitelé?

Baví samotné učitele učit venku? Jak reagují děti? Jak překonávali prvotní překážky a jaké jsou jejich zkušenosti? Podívejte se na další video, které jsme natočili s několika učitelkami a učitelem, kteří venku učí pravidelně a již delší dobu.

www.facebook.com/ucimesevenku.cz/videos/288881058457555/

Inspiraci hledejte na www.ucimesevenku.cz/stahuji nebo ve skupině

www.facebook.com/groups/ucimesevenku/

Chaloupky připravily přehled materiálů pro výuku venku,
www.chaloupky.cz/ucime-se-venku

Pokud hledáte inspiraci ven, rozhodně se připojte ke skupině UČÍME se VENKU nebo prozkoumejte

www.ucimesevenku.cz



Výukové programy, projektové dny a exkurze pro školy

- LÍSKA, z.s., www.liska-evvo.cz • infoevvo@seznam.cz
Exkurze na farmy, besedy, výukové programy, školní farmářské dny, projektové dny:

PROJEKTOVÝ DEN

Tematický projektový den ve škole i mimo ni na podporu projektové výuky. Vede k rozvoji osobnostních a sociálních kompetencí dětí a žáků.

Zaměření projektové výuky:

- regionální vlastivěda, interpretace místního dědictví
- regionální udržitelná ekonomika (zemědělství, řemesla) – doporučujeme Školní farmářský den
- polytechnika, přírodovědná gramotnost (zahrada, voda, odkud se bere jídlo, učení venku, cíle udržitelného rozvoje)
- a další dle potřeby MŠ či ZŠ.

Financování možné i z tzv. „ŠABLON II“.

www.liska-evvo.cz/doc/projektove-dny

PROGRAM PRO ŠKOLU V PŘÍRODĚ

v rozsahu 1–5 dnů: farmářská stezka, stezka přírody, tematické výukové programy (VODA, Odkud se bere jídlo, Můj den na farmě apod.), exkurze do přírody či na farmu a další dle domluvy se školou.

Financování možné i ze „ŠABLON II“.

- Centrum ekologické výchovy Žabka při SVČ Klubko Staré Město,
www.cevzabka.xf.cz/vp.html
- Centrum Veronica Hostětín,
www.hostetin.veronica.cz/skoly
- Dům dětí a mládeže ASTRA Zlín
www.ddmastra.cz/vyukove-programy
- Envicentrum Pro krajinu Vysoké Pole
www.prokrajinu.eu
- Muzeum regionu Valašsko, p.o., Vsetín
www.muzeumvalasko.cz
Hvězdárna Vsetín
www.hvezdarna-vsetin.cz
- Park ROCHUS, o.p.s., Uherské Hradiště,
www.parkrochus.cz
- Přírodovědné centrum Trnka při DDM Šikula Uherské Hradiště,
www.ddmsikula.cz
- Vzdělávací a informační středisko Bílé Karpaty, Veselí nad Moravou, www.bilekarpaty.cz/vis





Publikace, časopisy, učební pomůcky a další pomocníci

Zajímavá pomůcka 17 aktivit k 17 cílům udržitelného rozvoje

Metodická příručka:

www.nazemi.cz/globalni-cile-udrzitelneho-rozvoje

Jednotlivé karty: www.nazemi.cz/dokumenty/aktivity

Martin Lausser: **Stopy zvířat**. Vyhledávání a určování stop našich nejdůležitějších druhů zvířat. Nakl. Svojtka&Co.

Eva Eich: **Malý přírodovědec v zimě**. Se spoustou zábavných aktivit a úkolů k vyplnění pro zimní výpravu. Nakl. Svojtka&Co.

Můj první zápisník, díl 2

www.muji1zapisnik.cz

NA STOPE

Publikace vám poradí, co vzít s sebou a jak najít místa, kde zvířata uvidíte. Obsahuje obrázky a pobytová znamení třinácti živočichů, se kterými se v naší přírodě setkáte nejčastěji. A bude vám sloužit také jako zápisník vašich pozorování.

www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi38j5

Kdopak to tu běžel?

Nová půvabná knížka o stopách zvířat ve sněhu, pro děti od 4 let.

www.knihkazda.cz/kdopak-to-tu-bezel

Ladislav Miko a kol.: **Život v půdě**

www.lipka.cz/lipka?idk=zbozi82

Tabule do zahrad

Rezekvítek prodává kromě určovacích klíčů také „určovací“ tabule bezobratlých – půdních, vodních i lučních živočichů.

Hodí se zejména na školní a školkové zahrady, do naučných stezek apod. Najdete je na: www.rezekvitek.cz/?idm=35

Zelené okénko

Zelené úřadování

Zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a nakupování. Více na www.veronica.cz

Zelené nakupování

Způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd. Více na www.veronica.cz či www.umenivybirat.cz



Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas

Klimatická soutěž CO2 liga, 9. ročník. www.CO2liga.cz

Projekty a kampaně (nejen) pro školy a skupiny dětí

Badatelsky orientované vyučování

<http://badatele.cz/cz>

Fairtradová škola

www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

Globální rozvojové vzdělávání

www.globalnirazvojovjevzdelavani.cz

GLOBE – dlouhodobý vzdělávací program,

<https://globe-czech.cz/cz>

Jeden svět na školách (mediální vzdělávání)

www.jsns.cz

Mezinárodní program Ekoškola

<https://ekoskola.cz/cz>

Odpovědná škola

www.spolecenskaodpovednostfirem.cz/odpovednaskola

Skutečně zdravá škola

www.skutecnezdravaskola.cz

Světová škola

www.svetovaskola.cz

Škola pro udržitelný život

www.skolaprozivot.cz

Žákovské parlamenty

www.skolaprodemokracii.cz

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

Muzeum v přírodě Rochus

<http://www.parkrochus.cz/doc/12/>

výukové programy a exkurze na

<http://www.parkrochus.cz/doc/294/>

Muzeum regionu Valašsko,

www.muzeumvalassko.cz

14I15 Baťův institut Zlín,

www.14-15.cz

Muzeum Jihovýchodní Moravy ve Zlíně,

www.muzeum-zlin.cz

Valašsko muzeum Rožnov p. R., Valašský rok,

www.vmp.cz

Informační centrum Velké Karlovice,

<http://www.velkekarlovice.cz/informacni-centrum>

Zvonice Soláň,

<https://www.zvonice.eu/>



Vzdělávání a metodická podpora EVVO



Akreditované vzdělávací programy LÍSKY a členských organizací:

Nabídka akreditovaných vzdělávacích programů pro ŠABLONY II pro skupiny pedagogů z jedné i více škol:

- EVVO, Učíme se venku, projektová a tematická výuka v EVVO,
- polytechnické vzdělávání, formy a metody výuky k rozvoji přírodovědné gramotnosti v MŠ a ZŠ,
- školní přírodní zahrada, vzdělávání na školní zahradě,
- osobnostně sociální rozvoj,
- projektové dovednosti v EVVO,
- výtvarné a rukodělné činnosti.

Informace a přihlášky: koutna.iva@seznam.cz

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** poradí Ekologický institut Veronica www.veronica.cz/?id=418
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku:** www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín,** <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>
- **Ekozahrady,** <http://barevnezahrady.cz/ekozahrady/>
- **Osivo vhodné pro přírodní zahradu** nakoupíte na webu www.permaseminka.cz, nebo <https://www.permaland.cz/>

- Na webu LÍSKY najdete **odkaz Jak na školní přírodní zahradu,** www.liska-evvo.cz/doc/jak-na-skolni-prirodni-zahradu
Poradíme vám, jak na školní zahradu krok za krokem: plánování, zpracování projektu, výběr správných prvků pro přírodní zahradu, úprava, využití pro výuku i volnočasové aktivity, vč. architektonických návrhů zkušených architektů, zapojení rodičů a dalších partnerů. **Poskytneme či zapůjčíme publikace a pomůcky.**

- **Školní zahrada.**
Prostřednictvím webu www.skolni-zahrada.cz můžete dostávat zdarma **časopis Školní zahrada.** V tištěné verzi vychází jako příloha časopisu Bedník. Na webu najdete interaktivní mapu školních zahrad, kam můžete přidat i tu vaši.

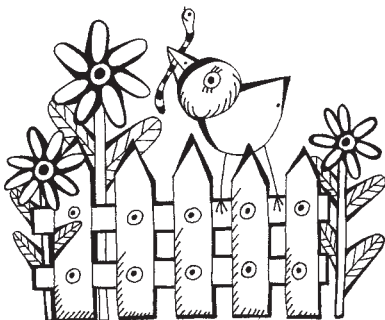
- **Semínkovny ve Zlínském kraji**
Iniciativa na podporu semenářství a sdílení osiva ze zahrádek, seminkovny.com

Základní škola Vsetín, Rokytnice

Kontakt:
Semínkovna, ZŠ Vsetín,
Rokytnice 436, 755 01 Vsetín
e-mail: seminkovnavsetin@centrum.cz

Centrum Veronica Hostětín

Kontakt:
Centrum Veronica Hostětín,
č.p. 86, 687 71 Hostětín
www.hostetin.veronica.cz



V LÍSCE Vám poradíme:

- Jak se zapojit do zajímavých projektů pro školu či organizaci.
- Jaká je nabídka vzdělávacích programů v našem regionu i mimo něj. Připravíme či vyhledáme pro vás vzdělávací program na míru.
- Jaká je nabídka regionálních osvětových akcí, kampaní, soutěží a jak se do nich zapojit.
- Kde získat finanční zdroje.

Zajistíme konzultace k tématům:

- strategické plánování,
- komunitní rozvoj, facilitace veřejných setkání,
- příprava a zpracování projektové žádosti na získání finančních zdrojů, vč. tzv. „ŠABLON“,
- realizace konkrétních akcí a programů pro různé cílové skupiny, vč. aktivit do tzv. „ŠABLON“ či implementaci Místních akčních plánů rozvoje vzdělávání,
- **přírodní zahrada** – plánování, podíl na zpracování projektové dokumentace, vč. architektonických návrhů, výběr prvků, didaktické využití pro aktivity s dětmi, proškolení pedagogů apod.,
- zelené úřadování.

Kontakt: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz

Programy a služby LÍSKY a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace na podporu EVVO v regionu

- **Knihovna LÍSKY:** publikace a metodiky z oblasti EVVO, pedagogiky a didaktiky, lektorských dovedností, řízení neziskových organizací, volnočasových aktivit, ochrany přírody a krajiny i z dalších oblastí. **Výpůjční doba v otvíracích hodinách kanceláře LÍSKY,** www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě MRKEV** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Veškeré informace o podmínkách registrace naleznete na: www.pavucina-sev.cz, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském kraji je **ALCEDO** – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace, alcedo@alcedovsetin.cz



Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí.

Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

LÍSKA je členem pracovní skupiny pro **Fairtradové město Vsetín**.

LÍSKA je místním podporovatelem **fair trade**,
http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele

LÍSKA je členem **Fairtrade Česko a Slovensko**,
<https://www.fairtrade-cesko.cz/#!>

Známka FAIRTRADE označuje výrobky, které splňují sociální, ekonomické a environmentální standardy nastavené mezinárodní organizací Fairtrade International. Zákazníky informuje o tom, že pěstitelé dostali za svou práci spravedlivou a stabilní výkupní cenu, která pokrývá náklady na udržitelné pěstování. Nákupem výrobků s označením FAIRTRADE tak zákazníci přispívají ke zlepšování životních podmínek drobných pěstitelů v zemích globálního Jihu (takzvaných rozvojových zemích). Kromě odpovídající výkupní ceny dostávají pěstitelé zapojení do systému Fairtrade ještě fairtradový příplatek, který mohou použít k investicím do rozvoje svých farem a svých komunit, a to na základě demokratického rozhodování.

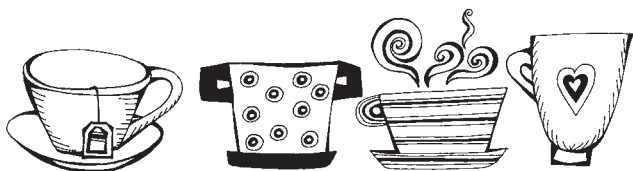
Více na www.fairtrade-cesko.cz/fairtrade/co-je-fairtrade

Kancelář LÍSKY, z.s. najdete v oranžové rohové budově na Dolním náměstí 429 na Vsetíně, 1. patro (vchod z ulice Mostecká průchodem kolem prodejny kol, do dvora, vstup je ze zadní části budovy, nebo přímo dvorem od budovy OSSZ).

Otevřeno: pondělí – čtvrtek, 8.30–16.00 hodin

Najdete zde **Férový obchůdek s fairtradovými výrobky** – káva, čaje, kakao, čokolády, sušenky, koření atd., ručně šité Lukášovy hračky a **knihovnu** s posezením.

www.liska-evvo.cz



Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky, bezobalu

■ Lískový web
www.poctivevyrobene.cz

■ Regionální značky
www.regionalni-znacky.cz



■ **Kam ve Zlínském kraji pro regionální výrobky – váš rozcestník pro nákupy regionálních výrobků.** Najdete zde přehled téměř 300 farmářů a výrobců ze Zlínského kraje seskupených podle jednotlivých kategorií (mléko, maso, vejce, pečivo, ovoce, zelenina, potravinové doplňky aj.), ale také seznam tradičních řemeslníků, držitelů regionálních značek.
www.vyrobyzkraje.cz

■ Informační středisko pro rozvoj Moravských Kopaníc, o.p.s. se sídlem ve Starém Hrozenkově má na svém webu **Tržnici regionální ekologické produkce ekofarem a výrobců biopotravin Zlínského kraje a Hodonínska.**
www.iskopanice.cz

■ **BEZOBALOVÉ OBCHODY ve Zlínském kraji:**

Bezobaláč Zlín,

Náměstí T.G. Masaryka 2433, Zlín,
tel.: 608 180 874, prodejna@bezobaluzlin.cz,
www.bezobaluzlin.cz

Vědomí, bezobalový obchůdek,

Dlouhá 211, Uherské Hradiště, tel.: 777 956 032,
www.facebook.com/Vedomi-bezobalovy-obchudek

Bezobalov,

Zelené náměstí 1290, Uherské Hradiště, tel.: 774 874 734,
www.facebook.com/Bezobalov-Uherske-Hradieste

Bez Uherský Brod,

Moravská 82, Uherský Brod,
www.facebook.com/BezUherskyBrod

Českův mlýn,

Jarcová 160, Bystřička,
tel.: 733 539 250, ceskuvmlyn@probio.cz,
www.probio.cz

Zdravé já – výrobky s příběhem,

Palackého 457, Rožnov p. R.,
tel.: 730 100 240, hanka@vyrobkyspribehem.cz,
www.vyrobkyspribehem.cz

Delizia – rozlévaná EKO drogerie,

ulice Mostecká, Vsetín
www.facebook.com/Delizia-Rozlevana-EKO-drogerie

ZeLo Bedýnky,

ulice Mostecká, Vsetín

■ **Nabídka farmářských a bio produktů z Eko sadů Komňa**

Produkty jsou bez přidaného cukru, konzervantů a jsou nesířené. Vše je domácí ruční výroby.

Eko sady Komňa, Lumír Malec, tel. 737 789 242
www.biosvestky.cz



Kde LÍSKA pomáhá

LÍSKA pomáhá konkrétními počiny nebo upozorňuje na projekty a programy, které přinášejí pomoc potřebným. Vy můžete pomáhat s námi:

Korunka Luhačovice

Pomáhá nemocným a opuštěným dětem především ve Zlínském kraji a nejbližším okolí, www.korunkaluhačovice.cz

Dobry anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDEĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění, www.dobryandel.cz

Čalantika – centrum pro vzdělávání a volný čas v Bangladéši

Vzdělávací centrum pro děti a jejich rodiny žijící ve slumu v bangladéském hlavním městě Dháka, <http://www.calantika.cz>

Člověk v tísní – Skutečná pomoc – Skutečný dárek

Pro více informací navštivte www.clovekvtisni.cz.

O pomoci v ČR se dozvíte na www.lepsiskolaprovsechny.cz

Koalice proti palmovému oleji

Nezávislá platforma organizací i jednotlivců, která usiluje o snížení celosvětově nadbytečné spotřeby palmového oleje. LÍSKA je členem. <http://www.stoppalmovemuoleji.cz/>

LÍSKA, z.s.

Dolní náměstí 429
755 01 Vsetín

infoevvo@seznam.cz
www.liska-evvo.cz

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.

Environmentální informační servis LÍSKY

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, www.liska-evvo.cz/rozesilka
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlašovaných grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.
- **Webové stránky**, www.liska-evvo.cz
- **Knihovna**, www.liska-evvo.cz/doc/knihovna
- **Prodej a distribuce publikací, materiálů a pomůcky k EVVO.**
- **Krajský Kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
- **Osvětové a informační kampaně**, www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane

Publikace z edice LÍSKY Oříšek

- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z ovocného sadu**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Říkáanky Skřítci a skřítkušky z lískového lesa**, Marie Kordulová a Jana Šenkeříková, cena 50 Kč
- **Objevujeme a pozorujeme přírodu se skřítkem Lískáčkem**, Lenka Pavelčíková, cena 150 Kč.
- **Metodické listy Jak učit POLY, 4 ML Život v půdě**, cena 40 Kč, <http://www.liska-evvo.cz/doc/edicnim-centrum-orisek-1>

Objednávky na infoevvo@seznam.cz. Účtujeme poštovné.

- **Lískové osvětové kampaně** <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>
- **Přehled akcí v regionu** i mimo něj najdete v Kalendáři akcí na webu Lísky <http://www.liska-evvo.cz/akce>. Pozvánky na své akce, výstavy, semináře, tábory apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí ke zveřejnění můžete zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz
- **Aktuální nabídku vzdělávacích akcí Lísky, pozvánky a přihlášky ke stažení** zveřejňujeme na www.liska-evvo.cz/doc/seminare-a-kurzy-pro-ucitele
- **Aktuální fotografie z akcí Lísky najdete na** <http://evvo-liska.rajce.idnes.cz/>



Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách:

Sdružení Líska / Jak učit POLY
Sdružení Líska / Pomozte nám zachránit farmáře
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené – podpora regionálních produktů ve ZK
Sdružení Líska / Ptáci – žijí tady s námi
Sdružení Líska / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny
Sdružení Líska / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené
Sdružení Líska / Stromy a my
Sdružení Líska / Cesty za poklady ve Zlínském kraji
Sdružení Líska / ŽABAKO – žakovská badatelská konference

Rozesílku připravuje a rozesílá LÍSKA, z.s. s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť škol Mrkvička a MRKEV zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz
Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.



LÍSKA



Zlínský kraj

Rozesílka LÍSKY 1/2020

strana 9